

Bælgsæd – med og uden efterafgrøde

Formål: At undersøge forfrugtsværdien af bælgsæd (markært, hestebønne og lupin), så kvælstofgødskning i den efterfølgende afgrøde kan optimeres. Sammenligning med havre, der har fået Øgro. Der er to behandlinger pr. afgrøde: uden udlæg til efterafgrøde (faktor 1) og med udlæg til efterafgrøde (faktor 2).

Baggrund: Kvælstof fikseret af bælgsæd skal videregives til den efterfølgende afgrøde, men det kræver at udvaskning minimeres, enten ved at der sås en efterafgrøde, eller at der dyrkes en vintersæd med effektiv opsamling af kvælstof. Samtidig er der behov for en mere præcis fastlægning af forfrugtsværdien af bælgsæden, så kvælstofgødskning i den efterfølgende afgrøde kan optimeres.

Grundoplysninger:

Forsøgsbehandlinger i 2024. 1. udførelsesår (Se [forsøgsplan](#))

Faktor	Led	Beh.	Tid	Dato	St.	Middel	Specifikation
1	1	1		16-04-2024		Ingen efterafgrøde	
	2	1	1-3 dage efter ukrudtsbekæmpelse	22-05-2024	30	6 kg Alm.rajgræs 1 kg Cikorie	Humbi 1 Spadona
2	A	1		16-04-2024	00	Hestebønne	Fuego 50 Spiredygt. frø/m2
	B	1		16-04-2024	00	Markært	Ingrid 90 Spiredygt. frø/m2
	C	1	Smalbladet, forgrenet lupin	16-04-2024	00	Lupin, smalbladet	Primadonna 100 Spiredygt. frø/m2
	D	1		16-04-2024	00	60 kg N	Podning 600 kg Øgro 10-3-1
		2		16-04-2024	00	Havre	Scotty 400 Spiredygt. frø/m2

Forsøgsbehandlinger:

Hovedafgrøde	Sort	Udsædsmængde	Gødskning
Hestebønne	Fuego	50 pl./m2	Ingen
Markært	Ingrid	90 pl./m2	Ingen
Lupin, smalbladet	Primadonna	100 pl./m2	Ingen
Havre	Scotty	400 pl./m2	600 kg/ha Øgro 10-3-1

Resultater 2024 fra Landsforsøgene, hovedafgrøde:

TABEL 14. Bælgsæd med og uden efterafgrøde, sammenligning med havre (P26, P27)

Afgrode	Plante- bestand ¹⁾ , planter pr. m ²	Ukrudt, pct. dæk- ning af jord ²⁾	Kar. for lejesæd ³⁾	Råprotein ⁴⁾ , pct. af TS	Udbytte ⁴⁾ , hkg pr. ha	Oktober				
						Efteraf- grøde, pct. dækning af jord	N-min, kg pr. ha			
							0-25 cm	25-50 cm	50-75 cm	75-100 cm
2024. Antal forsøg	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Med efterafgrøde ⁵⁾										
Hestebønne	65	5	0	29,9 b	36,5 ab	40	19	10	6	5
Markært	77	8	0,6	21,7 c	31,4 b	52	17	7	5	4
Lupin	89	13	0	35,0 a	15,6 c	47	21	7	3	2
Havre	180	11	0	9,9 d	42,8 a	34	17	9	4	2
Uden efterafgrøde										
Hestebønne	65	4	0	29,7 b	37,2 ab	0	22	15	11	9
Markært	75	6	0,8	21,8 c	33,6 b	0	18	11	6	4
Lupin	94	12	0	32,4 a	13,8 c	0	21	10	6	3
Havre	183	10	0	10,0 d	43,7 a	0	15	7	5	2
LSD (vekselvirkning)					4,7					

¹⁾ 14 dage efter sidste ukrudtsbehandling.

²⁾ 50 pct. bælge i fuld størrelse.

³⁾ Skala 0-10, 0=ingen lejesæd og 10=helt i leje.

⁴⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p<0,05).

⁵⁾ Efterafgrødeblandinger, kg pr. ha: 6 kg alm. rajgræs og 1 kg cikorie.

Resultater 2024 fra Landsforsøgene, eftervirkning:

TABEL 16. Eftervirkning af bælgsæd og havre, med og uden efterafgrøde. Eftervirkning målt i vårbyg, 2023-2024 (P29)

Vårbyg	Plante- bestand ¹⁾ , planter pr. m ²	Ukrudt, pct. dæk- ning af jord ²⁾	Afgro- de, pct. dæk- ning af jord, st. 51-59	Marts	Råpro- tein ³⁾ , pct. af TS	Ud- bytte ³⁾ , hkg pr. ha
				N-min, kg pr. ha, 0-75 cm		
2023-2024. Antal forsøg	7	7	7	5	6	6
Art forfrugt						
Forfrugt hestebønne	314	17	70	36	9,5	36,4
Forfrugt markært	316	18	70	32	9,5	35,2
Forfrugt lupin	318	18	71	36	9,6	36,4
Forfrugt havre	311	19	70	41	9,4	34,3
LSD (art)				ns	ns	ns
2023-2024. Antal forsøg	7	7	7	5	6	6
Efterafgrøde ⁴⁾						
Med efterafgrøde	308	17	71	37	9,5	35,5
Uden efterafgrøde	321	19	70	35	9,5	35,6
LSD (efterafgrøde)				ns	ns	ns

¹⁾ Efter fremspiring.

²⁾ Tokimbladet ukrudt, hovedafgrøde i stadie 51-59.

³⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p<0,05).

⁴⁾ Efterafgrødeblandinger, kg pr. ha: 6 kg alm. rajgræs og 1 kg cikorie.